

Ca l'Atzet

Santa Maria de Miralles

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: A la zona central del municipi, a les Planes de Cal l'Erzet
Emplaçament: Al final del Camí de les Planes de Ca l'Erzet, que surt de la C-37
al'alçada de Cal Ramonet
Alçada: 548

Coordenades:

Latitud: 41.5053
Longitud: 1.52092
UTM Est (X): 376560
UTM Nord (Y): 4595909

Classificació

Número de fitxa: 08257-22
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle: XV-XVIII
Estat de conservació: Dolent
Notes de conservació: Edifici abandonat i ruïnós en part. La porta està tancada per evitar que ningú pugui entrar perquè l'edifici està en runes, pero es pot accedir per darrera (Oest). S'han realitzat reparacions recents.

Protecció: Inexistent
Observacions protecció: Projecte de Catàleg de Masies fitxa 32
Accés: Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat: Privada
Titular: Ref. Cad.: 001203100CF79F
Autor de la fitxa: Pedro Barbado / F. Xavier Menéndez
Data de registre de la fitxa: dg., 01/06/2014 - 02:00

Descripció

Masia de planta rectangular amb tres pisos d'alçada (soterrani, planta baixa, planta pis, golfes) amb teulada, de teula corba, de dues vessants que cauen a nord-est i sud-oest. Presenta parets de pedra irregular i tàpia emblanquinades i amb façana a nord. En molt mal estat, malgrat algunes obres recents per evitar l'ensorrament.

A l'Est, davant de can Massip, presenta un altre edifici annex, amb dos cups de vi ben conservats, circulars, de cairons vidrats. A sota es situa el celler, amb voltes de pedra, on s'aprecien els boixos i diverses tines de fusta. Més a l'est es localitza una altra dependència semisoterrada, potser un altre celler (no te mobiliari). Davant dels dos cups citats, sota un cobert de recent construcció, hi ha restes d'un altre cup de cairons vidrats totalment enfonsat. Encara es conserva l'estructura bàsica de ferro d'una premsa de gàbia de forma troncocònica o cilíndrica, a la que li falten els llistons travessers de fusta. S'aprecia també al paviment la cassola o pica de pedra, que presenta el corresponent bec per on fluïa el most, i que anava a parar a un altre celler soterrat al que s'accedeix des de dins de la casa, i que presenta encara nombroses tines i botes de fusta in situ. Dins l'edifici encara hi ha un tercer celler ple de tines.

Al costat de la premsa de gàbia hi ha una porta que accedeix a la casa, a la paret E, actualment tancada. Aquesta porta està emmarcada per trossos d'una biga de secció quadrangular que pertanyia a una gran premsa. El fragment principal està situat com a llinda de la porta i al centre presenta un dibuix decoratiu incís, que inclou una creu i una orla o senefa, en forma de bulb, que cicunscriu una data: 1873 (la darrera xifra no és segura), coronada per una creu patent. Darrera la decoració s'aprecia el forat del cargol de la biga. Entre aquesta porta i els dos cups hi ha un pontó de fusta que sembla apuntalar el cobert, i que presenta fustes perpendiculars per fer-lo girar.

Les diferents cambres de la planta noble i del segon pis no conserven mobiliari i tenen un aspecte pobre. Es conserva un forn incomplet en planta baixa.

La porta principal (al N.) està emmarcada per carreus de pedra carreuada sense que s'aprecii clarament la volta de la llinda; per sota de l'hipotètic arc original és visible un arc rebaixat de descàrrega, de totxo, posterior. A la paret nord-est hi ha un contrafort de pedra, que sembla de construcció recent.

Observacions:

Coneixem diversos noms actuals, similars, per denominar aquest lloc, segons els mapes: Ca l'Atzet, Ca l'Acset, Ca l'Adset, Ca l'Erzet i Ca l'Otzet. També Osset i Ozet. Entenem que es refereixen al mateix topònim i a la mateixa casa, d'origen antic. També es coneixia com a Mas Heures. En algun moment s'hi adossà un altra casa, independent; segons fonts orals, seria can Guerxo. La casa forma un petit nucli amb Cal Massip (la masoveria, fitxa 23), la Caseta de Ca l'Atzet (fitxa 115) i el Cup Nou de Ca l'Atzet (fitxa 116).

Història

Ca l'Adzet sembla el nom actual d'un mas denominat Osset al fogatge de 1497. A 1687 apareix citat Pere Adzet de mas Coll. Aquest mas apareix en un document anterior propietat de Joan Claramunt que també apareix com a propietari de mas Delenza, potser una transcripció diferent de Mas de l'Osset/Otzet/Adzet. Al segle XIX encara apareix el nom de Mas Ozet. Aquest mas també era conegut com Mas Heures. Riba (1988, 211-212) cita Odset i Osset (com dos cases diferents) com a masos antics (entre els segles X i XVII) i Can Acset dins del grup de masos a partir del segle XVII. Al nomenclàtor de 1860 hi apareix com a Can Acset. com a "alqueria" (casa

gran). En algun moment la masia va estar dividida en dues cases, de noms ca l'Atzet i cal Guerxo, les quals, possiblement, s'accedien independentment, una per la façana nord i l'altra per la sud. Els elements descrits (tres cups, celler amb botes, premsa de gàbia i piques,...) testimonien l'especialització del mas en producció vitivinícola.

Bibliografia

RIBA GABARRÓ, Josep (1988): Història de l'Anoia, vol. I Capítol Santa Maria de Miralles. Parcir Edicions Selectes, 2a. edició. Manresa, p. 209-219.

HÈLIX ARQUITECTES ASSOCIATS, SLP. Pla especial de catàleg de masies, cases rurals i altres edificacions en sòl no urbanitzable. Document per a l'aprovació inicial. Servei d'Urbanisme de la Diputació de Barcelona. Ajuntament de Santa Maria de Miralles. Març 2016.

Arxiu Comarcal de l'Anoia. Fons Arxiu Parroquial de Santa Maria d'Igualada referents a Santa Maria de Miralles. Inclou la sèrie Processos judicials.

